

Verantwoordingdocument externe veiligheid bestemmingplan “Herontwikkeling Emmalaan-Prins Bernhardstraat gemeente Roermond”

1. Inleiding

Er is een verzoek ingediend om een locatie ter plaatse van de Emmalaan en de Prins Bernhardstraat in Roermond te herontwikkelen ten behoeve van woningbouw. De aanwezige bebouwing wordt gesloopt. Hiervoor komt nieuwbouw terug in de vorm van 16 sociale huurwoningen en een zorgcomplex voor NAH-cliënten (NAH = niet aangeboren hersenletsel).

Het zorgcomplex bestaat uit 28 zorgappartementen en een logeerappartement.

Het plangebied ligt binnen het bestemmingsplan “Roermondse Veld”. De herontwikkeling past niet binnen voornoemd bestemmingsplan. Om de realisatie van de woningen en het zorgcomplex mogelijk te maken is het bestemmingsplan “Herontwikkeling Emmalaan-Prins Bernhardstraat gemeente Roermond” opgesteld. Middels dit nieuwe bestemmingsplan wordt de beoogde realisatie van de woningen en het zorgcomplex juridisch-planologisch geregeld.

Hieronder ziet u globaal waar het plangebied (oranje omlijning) ligt.

Het plangebied ligt in de nabijheid van de spoorlijn Roermond-Sittard. Over deze spoorlijn worden gevaarlijke stoffen vervoerd. De nieuwbouw van de woningen en het zorgcomplex zorgt voor een verandering van het groepsrisico in de omgeving van de spoorlijn. Hierdoor moet het bevoegd gezag (college of gemeenteraad) aangeven dat het vanuit het aspect “externe veiligheid” verantwoord is om

medewerking te verlenen aan het plan. In deze notitie leest u of medewerking verantwoord is en welke maatregelen hiervoor genomen moeten worden.

2. Regelgeving

Het externe veiligheidsbeleid voor transport van gevaarlijke stoffen ligt vast in de Wet Basisnet en het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). In het Bevt staat dat het bevoegd gezag verantwoording aflegt over het groepsrisico binnen het invloedgebied. Dit is het gebied waarbinnen 1% van de aanwezige personen kan overlijden door een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) kan advies uit brengen over de verandering van het groepsrisico. In het advies beschrijft de VRLN de mogelijkheden om de omvang van een ramp of zwaar ongeval te bestrijden of te beperken. Ook schenkt de VRLN aandacht aan de zelfredzaamheid van personen.

In de Visie externe veiligheid Roermond, vastgesteld op 10 juni 2010 door de gemeenteraad, zijn handreikingen (kaders) opgenomen voor de verantwoordingsplicht.

3. Ligging plangebied

Het plangebied ligt tussen de Emmalaan, Prins Bernhardstraat en Koninginnelaan in de kern van Roermond, ten zuidoosten van het centrum. Op circa 1,3 kilometer van de beoogde locatie stroomt de Maas. In de omgeving van het plangebied liggen voornamelijk woningen, maar er liggen ook een aantal maatschappelijke functies. Tegenover het plangebied, aan de Koninginnelaan zijn plannen om op het terrein van de voormalige Eiermijn een nieuwe woonontwikkeling te realiseren.

Op circa 175 meter van het plangebied ligt de spoorlijn Roermond-Sittard. Dit is een spoorlijn voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het invloedgebied van deze spoorlijn strekt zich uit tot over het plangebied. Het spoortracé van de IJzeren Rijn in de nabijheid van het plangebied is buiten gebruik.

4. Omvang groepsrisico

Bij het bestemmingsplan voor de herontwikkeling is de rapportage van het volgende externe veiligheidsonderzoek gevoegd:

- Externe veiligheid Emmalaan te Roermond. Het rapportnummer is 9434.005. Versienummer D1 is gedateerd op 11 juni 2021. Het onderzoek is uitgevoerd door Econsultancy.

In het rapport staan de resultaten van de uitgevoerde groepsrisico-berekeningen. Door de ontwikkeling van het plangebied neemt het groepsrisico met minder dan 10% ten opzichte van de bestaande situatie toe. De omvang van het groepsrisico is zowel in de bestaande als nieuwe situatie lager dan de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. Nu de omvang van het groepsrisico door de herontwikkeling van het plangebied met minder dan 10% toeneemt ten opzichte van de bestaande situatie is conform het bepaalde in artikel 8 lid 2 van het Bevt een beperkte verantwoording van het groepsrisico voldoende. In de beperkte verantwoording zijn de aspecten bereikbaarheid, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid beschreven.

5. Advies Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)

Op 9 december 2021 is het bestuur van de VRLN gevraagd om advies uit te brengen.

In een brief van 17 december 2021, kenmerk 2021-027788, brengt het bestuur van de VRLN advies uit. De brief van de VRLN treft u als bijlage aan bij deze notitie.

In de brief verwijst de VRLN naar de door de gemeenteraad op 10 juni 2010 vastgestelde Visie externe veiligheid Roermond. In deze Visie staan standaard planologische kaders voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Voor transportassen is in de Visie een zone-indeling gemaakt. In de diverse zones gelden afhankelijk van de afstand tot de transportas verschillende beperkingen. Het plangebied ligt binnen de zones II en III van de spoorlijn Roermond-Sittard. Verder ligt volgens de VRLN het plangebied binnen zone IV van de N280, N293, N570 en/of A73.

De VRLN adviseert de volgende maatregelen:

- de bluswatervoorziening en bereikbaarheid van het plangebied moet voldoen aan het gemeentelijke beleid bluswater en bereikbaarheid;
- de gebouwen in het plangebied moeten vanuit minimaal twee richtingen kunnen worden bereikt door hulpdiensten;
- de aanwezigen in het plangebied moeten minimaal via twee vluchtroutes het plangebied kunnen ontluchten;
- de aanwezigen in het plangebied moeten van de risicobron (het spoor) af kunnen vluchten;
- de woningen en het zorgcomplex moeten worden voorzien van een afschakelbare mechanische ventilatie die door de bewoner of gebruiker door middel van een goed bereikbare schakelaar kan worden bediend. Ventilatie openingen moeten door de bewoner of gebruiker kunnen worden gesloten;
- het handelingsperspectief bij incidenten op het spoor moet naar de bewoners en verzorgers worden gecommuniceerd zodat zij weten hoe ze veilig kunnen schuilen en vluchten bij incidenten met gevaarlijke stoffen;
- in het calamiteitenplan van het zorgcomplex moet met het scenario van incidenten met gevaarlijke stoffen op het spoor rekening worden gehouden.

6. Verantwoording

Bij het opstellen van deze verantwoording zijn de handreikingen uit de Visie externe veiligheid Roermond gebruikt. Verder is gebruik gemaakt van het RIVM Handboek Omgevingsveiligheid, het Scenarioboek Externe Veiligheid en de Handleiding voor een Veilig Ontwerp.

6.1 Overwegingen

Onderstaande overwegingen zijn gemaakt naar aanleiding van het advies van de VRLN. Het plangebied ligt in tegenstelling tot de constatering van de VRLN niet binnen de invloedgebieden van de N280, N293, N570 en/of A73. Het plan ligt niet binnen de invloedgebieden van risicovolle inrichtingen en transportroutes van gevaarlijke stoffen over water of door buisleidingen.

Het plangebied ligt niet binnen het brandaandachtsgebied van de spoorlijn Roermond-Sittard. Het plangebied ligt wel binnen de explosie- en gifvolkaandachtsgebieden van voornoemde spoorlijn. Bovenstaande aandachtgebieden zijn opgenomen in het Handboek Omgevingsveiligheid en het Ontwerpbesluit kwaliteit leefomgeving. De aandachtsgebieden laten zien waar mensen binnenshuis

zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd zijn tegen de gevaren van brand, explosie en gifwolk.

Een brandaandachtsgebied strekt zich uit tot circa 30 meter vanaf de dichtstbijzijnde spoorstaaf en een explosieaandachtsgebied tot circa 200 meter vanaf de dichtstbijzijnde spoorstaaf. De omvang van een gifwolkaandachtsgebied ligt (nog) niet vast.

Gelet op de ligging van het plangebied ten opzichte van de risicovolle activiteiten zijn de maatgevende scenario's het optreden van een BLEVE en het vrijkomen van een toxische gaswolk op de spoorlijn Roermond-Sittard.

6.2 De bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval

Op deze afstand van de risicobronnen speelt het bestrijdingsvraagstuk minder. De bestrijding vindt plaats bij de bron op enige afstand van het plangebied.

Binnen het plangebied verbetert de bestrijdbaarheid van secundaire branden als gevolg van een BLEVE op de spoorlijn Roermond-Sittard en het verlenen van hulp aan personen door een goede bereikbaarheid vanuit meerdere windrichtingen en een adequate bluswatervoorziening.

De bereikbaarheid van het plangebied en de bluswatervoorziening binnen het plangebied voldoet aan het vastgestelde (regionale model-)beleid bluswater en bereikbaarheid.

6.3 Maatregelen ter verbetering van de zelfredzaamheid

Het plangebied ondervindt onder andere de gevolgen van een toxische gaswolk. De beste maatregel bij een toxische gaswolk is "schuilen" in een gebouw.

De gevolgen van een toxische gaswolk treden op bij "optimale" weersomstandigheden die gedurende het jaar procentueel weinig voorkomen.

Nieuwe woningen zijn steeds beter geïsoleerd. Daardoor vindt er een goede bescherming plaats tegen het binnendringen van het toxische gas. Het in de woningen en (zorg)appartementen aan te brengen mechanische ventilatiesysteem dient voorzien te worden van de mogelijkheid om dit systeem met één druk op de knop uit te schakelen als zich een calamiteit op de spoorlijn Roermond-Sittard voordoet waarbij toxische gassen/dampen vrij komen. Verder is het van belang dat de ventilatieopeningen zoveel mogelijk van de spoorlijn Roermond-Sittard af gericht zijn. Aan de omgevingsvergunning onderdeel bouwen worden de volgende voorschriften verbonden:

- een mechanisch ventilatiesysteem heeft een voorziening waarmee het systeem handmatig kan worden uitgeschakeld bij een externe calamiteit die kan leiden tot een voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht;
- ventilatieopeningen zijn zoveel mogelijk van de spoorlijn Roermond-Sittard af gericht.

Bij een warme BLEVE is ontvluchting uit het plangebied de beste maatregel. Personen dienen zo lang het nog kan van de spoorlijn Roermond-Sittard af te vluchten en het plangebied te verlaten via de ontsluiting aan de Prins Bernhardstraat. Indien vluchten niet meer kan dient er een schuilgelegenheid in een gebouw achter een muur gezocht te worden in combinatie met het sluiten van ramen en deuren.

Indien er een calamiteit bij een risicobron plaatsvindt dan is het belangrijk dat personen in de omgeving tijdig gewaarschuwd worden. Dit gebeurt door het in werking stellen van het WAS (Waarschuwing- en Alarmeringssysteem) als onderdeel van de algemene Rampenbestrijding of via NL-Alert.

De meeste personen binnen het plangebied zijn voldoende zelfredzaam. Een beperkt aantal personen in het zorgcomplex is verminderd zelfredzaam. De verminderd zelfredzame personen kunnen het beste schuilen op een veilige locatie in het (zorg)appartement. Het zorgcomplex ligt op meer dan 200 meter van de spoorlijn Roermond-Sittard.

De personendichtheid wordt nabij de risicobron door functies en bebouwing zo laag mogelijk gehouden. Er wordt binnen het plangebied geen bebouwing met hoge personendichtheden gerealiseerd.

6.4 De bereikbaarheid

Het plangebied is bereikbaar via Spoorlaan Zuid en Prins Bernhardstraat. Bij de verdere uitwerking van het plangebied wordt gezorgd voor een goede en meervoudige bereikbaarheid vanuit meerdere windrichtingen.

Personen kunnen via de Prins Bernhardstraat vanuit het plangebied van de spoorlijn Roermond-Sittard wegvluchten.

6.5 Communicatie bewoners

De bewoners van het plangebied krijgen informatie over de mogelijke externe veiligheidsrisico's uit de omgeving. Verder krijgen de bewoners informatie over hun handelingsperspectief indien zich een incident met gevaarlijke stoffen voordoet op de spoorlijn Roermond-Sittard in de nabijheid van het plangebied.

7. Conclusie

Door de realisatie van de woningen en (zorg)appartementen binnen het plangebied aan de Emmalaan-Prins Bernhardstraat verandert het groepsrisico binnen het invloedgebied van de spoorlijn Roermond-Sittard niet. De oriëntatiewaarde wordt zowel in de bestaande als nieuwe situatie niet overschreden.

Aan de omgevingsvergunning onderdeel bouwen worden de volgende voorschriften verbonden:

- een mechanisch ventilatiesysteem heeft een voorziening waarmee het systeem handmatig kan worden uitgeschakeld bij een externe calamiteit die kan leiden tot een voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht;
- ventilatieopeningen zijn zoveel mogelijk van de spoorlijn Roermond-Sittard af gericht.

De bereikbaarheid van het plangebied en de bluswatervoorzieningen in het plangebied voldoen aan het regionale modelbeleid bluswater en bereikbaarheid.

Bij de verdere uitwerking van het plan wordt gezorgd voor een goede en meervoudige bereikbaarheid voor hulpdiensten vanuit meerdere windrichtingen.

De bewoners van de woningen en appartementen binnen het plangebied worden geïnformeerd over de mogelijke risico's en het handelingsperspectief indien zich een incident met gevaarlijke stoffen voordoet op de spoorlijn Roermond-Sittard.

Ongeacht de inzet van de initiatiefnemer/bouwer, gemeente en hulpverleningsdiensten om de situatie zo veilig mogelijk te maken is er sprake van een restrisico. Immers de kans op een ongeval, hoe klein ook, blijft altijd aanwezig.

Het restrisico is in dit geval onder déze omstandigheden, door het verbinden van bovengenoemde voorschriften aan de omgevingsvergunning en de informatieverstrekking aan de bewoners over de externe veiligheidsrisico's aanvaardbaar.

Het is verantwoord om medewerking te verlenen aan de bouw van woningen en (zorg)appartementen aan de Emmalaan en Prins Bernhardstraat te Roermond.

Roermond, 24 januari 2022/TJ